

ლოქსუმი

გაზეთი გამოდის
1933 წლიდან

რაიონის საზოგადოებრივ-კულტურული გაზეთი

№ 86 (6463)

16 ივლისი

სამშაბათი 1991 წელი ფასი 6 კაპიკი

სოფლის დღური

ც ა გ მ რ ი

თიგავს

საიჯარო

რგოლი

თიგავის კარგი მოსავალია აეროპორტის ტერიტორიაზე, რომლის ფართობი 13 ჰექტარს შეადგენს. აგერ უკვე მეორე წელია, რაც აღინიშნულ ტერიტორიას საიჯარო რგოლი თიგავს (რგოლის ხელმძღვანელი ა. სალინაძე). რგოლის წევრები როლანდ სალინაძე, მალხაზ ლიპარტელიანი და როინ ლეთოლიანი სათიბს მექანი-

ზაციით თიგავს. სულ 82 ტონა საკვები რეზერვი მაინცაა პირველ დათიბვაზე. ამ შემდეგ ამ საგულდაგულოდ დაცულ ტერიტორიას მეორეჯერ დათიბავენ რგოლის წევრები.

პირუტყვი

მთაზე

გადაიყვანეს

რაიონის მეცხოველეობის ეკონომიკის განყოფილებაში შორის ყველაზე დიდი და მრავალრიცხოვანი

კაცგორის კოლმეურნეობის მეცხოველეობის ფერმა, სადაც სულ 111 სული პირუტყვია, აქედან 51 ფურია. ფერმაში ორი ბრიგადა მოქმედებს, მეცხოველეობის ბრიგადებს ნოდარ და ჟენია შეკრებილი. ბელმძღვანელობენ.

იმ ბრიგადამ, რომელსაც ნოდარ შეკრებილი ხელმძღვანელობს, ამ დღეებში პირუტყვი საქარის მთაზე გადაიყვანა. პირუტყვს მთაზე მწყეშები შეპრო ბენდილიანი, ეგნატე და დავით ზურაბიანი გაჰყვან. ადგილზე დარჩენილ 28 სულ ჯიშთან ფურებს და მოზარდებს ბაგურ პირობებში ჟენია შეკრებილი და ლია მუშეულიანი უვლიან.

კილოგრამი ყველი აქვთ დამზადებული.

კარგი საძოვრებია ლახეფის მთაზე, ნწყეშები კოველნაირად ცდილობენ მაქსიმალურად გამოიყენონ ზაფხულის პროდუქტიულობის ზრდის პერიოდში და მაყვრილი დაბრუნდნენ უკან.

ტყევი

ჩენი კი მშრალი და მოსარ-

მეცხოველეობის ფერმის მწყეშები ბიძინა ბუაძე და რეზო ასათიანი მზრუნველობას არ აკლებენ პირუტყვს. ანგრიდან დღემდე მათ 100

ხემაჩიან დაგარალაულებს

№ 23 საზოგადოებრივ-კულტურული ცენტრის (უფროსი კ. გოგიძე) ბევრი სიძველე და დაბრკოლება შეუქმნა საწვავის, საშენებლო მასალების უკონტროლო ეკონომიკურმა კრიზისმა. რაც მთლიანად რესურსები აში სუფევს. მიუხედავად ამისა, საქმე მაინც არ შეიწყვეტიათ, მექანიზმები მუდამ მწყობრშია და გზის შევსება მობილიზებული არიან.

სულ განვლილ 6 თვეში გზის სანახევრებს 725 ათასი მანეთის სამუშაო აქვთ შესრულებული, აქედან კაპიტალურ მშენებლობაზე 68.500 მანეთის სამუშაო შესრულდა, დანარჩენი კი კაპიტალურ შეკეთებაზე

დაიხარჯა. დიდი მოცულობის სულ 217,1 ათასი მანეთი შესრულდა მიწისფერით დაზიანებული ონის საავტომობილო გზის აღდგენაზე, ასევე ლენტეხის გზის 70-80 კილომეტრ მონაკვეთზე, წყალტუბო-ცაგერი-ლენტეხი-აეროპორტის გზაზე. ეხმარებიან რა სტიქიით დაზარალებულ მეზობელი რაიონის მშრომელებს, არც მშობლიური რაიონის რეკონსტრუქციაზე ტოვებენ ყურადღების მიღმა დაზიანებულ გზებს. ცაგერის ტერიტორიაზე 46 კილომეტრის მონაკვეთზე 77,4 ათასი მანეთის სამუშაოები აქვთ შესრულებული.

სოფლის

სიმაგრე

დღეს ქვეყანაში არსებულ მწვავე კრიზისულ პერიოდში, ყველა შემთხვევაში მოქალაქე, ვისაც საქართველო უყვარს, ცდილობს გამოამქლავოს მისი ეროვნული პოზიცია, რაც შეიძლება ბევრი საქმე აქეთოს, თავისუფალ საქართველოს ხომ დაუღალავი შრომა სჭირდება.

უსახელოო გივი ლუკას ძი ყურადღებით შვიდათუელ წილს მიტანებული კაცია. კარგა ხანია მოიპოვა დასვენების უფლება. მაგრამ კარგად ესმის დღეს ქვეყანაში შექმნილი მდგომარეობა და ვერ შელევია ვენახსა და ყანას, სოფლის ცხოვრების უღელშია ჩაბმული, ოდნავ ადაც არ შენელებია მიწისა და კუთხის სიყვარული, არ უყვარს იაფფასიანი ცხოვრება, ბავშვობიდანვე იქ სიკდილი ერჩია სხვაგან დაზიანებულ ცხოვრებას და საიმედო ბურჯად შესდგომა სოფლის ძლიერების თავისი. იერადრით შელევია იქაურობას, სამი შვილი გაზარდეს გივიმ და ქალბატონმა ნუცამ, სამივეს შრომის სიყვარული დაანათლეს. ერთი ბიჭი

ერთი ამოიყენეს და მამა პაპის ფუძის სიყვარული უანდერძეს—გავეინადირაო ახალგაზრდობა, აღარც სახლ-კარი აგონდებოთ. აღარც დიდ-მამა, აღარც ტყე ველი და ბაღ-ფიხნები. ამბობს. ეს სოფლის მომავალზე დაფიქრებული ადამიანის ნათქვამია და არა ღვარძლიანი, ხილჩაქნული კაცისა. იმასაც ამბობს: დალოცვილებს ჩაინი სოფლის სუფთა პერი, ჰურის ღვინო და ანკარა წყარო რაღა მაშინ გაასენდებოთ, ქალაქად რომ ზაფხულის ხვატი სუნთქვას შეუკრავთო. აბა, რა სჯობია ზალხმრავლობას, სოფელი ცოცხლდება, სიხალისე ემეტება, მაგრამ რომ ჩამოვლენ ხელი გაანძრიონ, ერთი ლურსმანი მაინც დაჰყვანონ და მიტოვებული ო-კარის დობე გაამარონო. კარმაგ კარს ეზოც კარგი მოვლილი აქვს და იჯარით აღებული 1500 კვადრატული მეტრი სასიმინდე და 1600 კვადრატული მეტრი ვენახი. პირუტყვსაც უვლის და თუ დასჭირდა ფრინველსაც, ოჯახი სავეს აქვს დოვლითი.

დიდხანს იცოცხლეთ, ბატონო გივი, თქვენსთან-ბია დღეს ჩვენი სოფლის სიმაგრე და ძლიერება.

ბ. გამრამაძე

ავადორძინოთ

ქართული

მეცხოველეობა

—ამ სახლში ვლასი კუხალა-შვილი ცხოვრობს. ბევრი ფურა-არი ჰყავს, იქნებ დაგინტერესოთ თვითონაც. სიამოვნებით ვიამბობთ საყვარელ საქმეზე. გვეუბნება ჩვენი მეგობარი, ბატონი ოთარ მუშეულიანი და წუთის შემდეგ უკვე კუხალაშვილის ეზოში ვართ. მასპინძელი გმუშუიდანვე მოგვეწონა. თვალში კაეშანაბდებული კარბაგი კაცი აშკარა სიამოვნებით გვეპატიებოდა შინ.

ეზო-კარბადმო უშუალოდ სასაფლაოს ეკრის და მახურის ეკლესიის ირგვლივ მდებარეა. წლებიანი ცაცხვების ყვავილთა სურნელმა, უსუნურად ერგვა უამრავი ფურტარის საქმიან ბუ-ილში. მზის თქროცურვილი ანგრიდან ეკრება და ეს ყველაფერი—სურნელი, ბგერა, ფერი—სოფლური ზაფხულის მშვიდ სიმფონიას ერთვის. ეზოში სულ რამდენიმე სკა-

დას. აქვთ წამობრძანდითო—და უკვე ვხედავთ ფურტარის პაწია სახლებს, როფსა და გეყას რომ უწოდებენ ლეჩხუმში. თხმელის ხეებიაო, სიგრძეზე დაჭრილი და ამოღრუებული, ჩვენს უხმო კი-

თხვას პასუხობს მიხედვითი მეფურთა, ყველაზე მეტად მოსწონსო ფურტარის ოჯახს თხმე-ლა. კარგად მრავლდება და იყ-რისო მასში. ერთი კია, ბაფლი სკასთან შედარებით ნაკლები იცისო, და მაინც საფურტარეში ათეულობით როფი დგას, ორი-ოდე სკას თუ დაინახეთ. სკის დათვლა არ გაზადდ. ადრითგან გამოუღია თურმე ქართველ მე-ფურტარეს. არც ჩვენმა მასპინძე-ლმა იცის რამდენი ოჯახი ჰყავს საფურტარეში და არც ჩვენ

ვცდილობთ დათვლას—მასპინ-ძლის პატივისცემაც რომ არ იყოს, რა დაითვლის... მუსლამდე ბალახში ჩამდგარი ინტერესით ვადევნებთ თვალს ფურტარსაც და მის პატრონსაც,

მ ა ქ ვ ს უ თ ვ ა ლ ა ვ ი . . .

უამრავი მწერი, ირგვა - ჩვენს თვალწინ. მაგრამ გულში შემო-პარულ შიშს ამ მწერებივით ვიცილებთ და თავადილ სკას ახლოდან ვათვლიერებთ. საფე-ნსა და სახურავს შორის ამოსუ-ლა ფურტარის ნახ. ავზე და უწყია ფიჭის მიკერა და, თაფ-ის დამზადება. რატომაც აგვი-ანდებოდა, ბრ ჩყარო დროზე, ახლა ეს ბაფლი ტყუილია უნდა დაიდაროსო. შეუქმნა ჩვენი მასპინძელი, მე რე ნათლად, და-წვრილებით აგვისნა ყველაფე-

ქვაზე ბანქოს ქაღალდი დაეინა-ხე, ცოტა გამიკვირდა. მოგვიან-ებით ამის პასუხიც გავიგე-შვილმწერები სხედან და ფურ-ტარს დააჯობებენ. რომ ხანაი ნაყჭი ეზოს გაგზოტ არ გავიდე-ნო. აგვისნა ბატონმა მუშეულიანმა, როგორც კი ნაყარს დაინახე, ლეთონი ლითონზე უნდა შემე-კრა და სადმე ხეზე დაჩხუტე-ბსო. მე რე, თურმე ველოთი ჩამოვთვით ხიდან ტოტს შესული ნაყარის.

ყველაფერ ამას მართლა დიდი სიამოვნებით გვიყვება ჩვენი მა-

სპინძელი, სიამოვნებით და სა-ქმიანი მზრუნველობით ევლება თავს ფურტარს. მერე ციბრუტი გვაჩვენა-სარაფების საწურაო. ციბრუტით გამოწურული ფიჭა კვლავ შეიძლება სკაში ჩაიდოს. კარგახანს ვტკბებოდით ჩვენი მასპინძლის საუბრით. 78 წლი-დან მივდევო ამ საქმეს, შეეყ-რება და შეთვისება ცოდნით ძალიან. განუწყვეტელ შრომას ითხოვსო ფურტარი, შევილივით უნდაო ფერებ. თვალს აუწყულო-ანდა შეილმკედარ მამას. შელე-ები ბევრი უბოძა დემრომა, მაგრამ ყველა როდი შეარჩინა ბოლომდე. მანანა აღრიანად გაწირა. განგებამ, ახლა მისი ტყუბი გოგონები დარბიან დელ-ულუთში და ბაშუას გულს და-რდსა ჰყრიან.

ესე დაეძრეთ ჩვენს ყოილი მასპინძლის ოჯახი-ყველა მახურელივით. გულთა და ალალი, სტუმართმოყვარე და დოვლათიანი, უთვალავი სკითა და უთვალავი სიკეთით.

ია ხმელიძე.

განვიხილავთ

კანონმდებლობა

მოქალაქეობის

შესახებ

კანონმდებლობა

ქვეყნის
თავის
ცხოვრება

საპარტეზლოს რესპუბლიკის
უზენაესმა საბჭომ პირველი
წაკითხვით მიიღო კანონი
მოქალაქეობის შესახებ. ტექსტის
დახვეწამდე და კანონის საბოლოო
სახის მიღებამდე გრძელდება
მისი საჭაროდ განხილვა.

ამ დოკუმენტს დიდი ხანია
ელოდნენ საქართველოს რესპუბ-
ლიკის მცხოვრებლები, რადგან
მასთან უშუალოდ არის
დაკავშირებული იმ კან-
ონების მიღება და
დაშვადრება, რომლებმაც
საბოლოოდ უნდა დაამსხვრიონ
აქამდე არსებული საზოგადოებრი-
ვი-პოლიტიკური სტრუქტურების
ნარჩენებიც კი და დასაბამი
მიეცეს ახალ, სრულიად
განსხვავებულ საზოგადოებრივ-
პოლიტიკურ ფორმაციას—
უაქტობრივად, ცხოვრების ახალ
წყეს.

განსაკუთრებით კი ამ კანონს
ორგანულად უკავშირდება
კანონის მიღება მიწის შესახებ
და ამ ნიშნითაც იგი ჩვენთვის,
სოფლის მცხოვრებთათვის
მნიშვნელოვანი, რადგან დღეისა-
თვის სოფლად დიდი გაურკვევლ-
ობაა, მეურნეობრიობის რა
ფორმა დარჩება, სოფელი
გადავა თუ არა გლეხურ
მეურნეობაზე, რა პრინციპით
განაწილდება მიწები?

კანონმდებლობა მოცემულია
ძირითადი დებულებები საქარ-
თელოს რესპუბლიკის მოქალაქეობ-
ის შეძენის, მოქალაქეობის
შეწყვეტა-აღდგენის, მოქალაქეო-
ბის საკითხის განხილვა-გადაწყვე-
ტის წესისა და სხვათა შესახებ.
აღნიშნული კანონმდებლობა

კანონად ქცევის შემდეგ
გადაწყვეტად მოაწესრიგებს
რესპუბლიკის საზოგადოებრივ-
პოლიტიკური ცხოვრების მრავალ
რთულსა და საკუთრებად
საკითხს, ბევრ საგანსა და
პროცესს მიუჩენს თავის კუთვნილ
ადგილს.
კანონმდებლობა დასტურია
იმისა, რომ საქართველოს
რესპუბლიკა ერთგულია დამოუკ-
იდებლობის აღდგენის აქტით

ხელს შეუწყობს წინსვლას

აღიარებული დებულებისა, რომ
იგი ცნობს და თანაბრად
უზრუნველყოფს საერთაშორისო
სამართლით გათვალისწინებული
აღმართის, ეროვნული, ეთიკური,
რელიგიური და ენობრივი
ჯგუფების ყველა ძირითად
უფლებასა და თავისუფლებას,
როგორც ამას მოითხოვს
გერმანიის ეროვნული
ორგანიზაციის წესდება, აღმართის
უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია,
საერთაშორისო პაქტები.

კანონმდებლობის ცალკეული
მუხლები თუ მათი ნაწილები,
ბუნებრივად, განხილვისას საერთო
მოწონებასთან ერთად იწვევს
შენიშვნებს.

მოსაწონია ის, რომ კანონმდებ-
ლობა საქართველოს მოქალაქეობის
საგან ქართული ენის ცოდნის
აუცილებლობას მოითხოვს.
აქამდე ამ კანონის უქონლობამ
საქართველო საკმაოდ დააზარა-
და. არაწორია, აუტანელია კაცი
ოცი, ოცდაათი წელი, ან მთელი
სიცოცხლე ცხოვრობდეს

საქართველოში და არ ჰქონდეს
ქართული ენის შესწავლის
სურვილი, რაც იმაზე მიუთითებს
რომ იგი ან არ კადრულა 45
არაფრად აგდებს ამ ენას. ხოლო
ძველმა ხელისუფლებამ კი
მდგომარეობის განეიტრალებისა-
თვის შემოიღო ძირითად საწარმო-
რგანიზაციებში რუსულ ენაზე
საქმის წარმოება, ყველა
რესპუბლიკური ღონისძიება
სატელევიზიო გადაცემათა მეტი

წილი რუსულ ენაზე მიმდინარე-
ობდა. დასავლეთის ნებისმიერ
ცივილიზებულ ქვეყანაში კი
დღეს ცხოვრება წარმოუდგენე-
ლია, თუ არ ფლობს იმ ქვეყნის
ენას. ასე რომ, ეს მოთხოვნა
სამართლიანია.
მოსაწონია ისიც, რომ თუ
მოქალაქე გადაწყვეტს იცხოვროს
საქართველოში და იყოს ქვეყნის
სრულყოფილი მოქალაქე,
უნდა გაითავისოს ჩვენი ჩვევები,
აღათ-წესები, ზნე ჩვეულებები,
საერთო ცხოვრების წესი.

განსაკუთრებით ყურადღება
მეორე მუხლის ის ნაწილი,
რომელიც ნათქვამია: „საქართვე-
ლოს რესპუბლიკის მოქალაქედ
ჩათვლება პირი, რომელიც
მუდმივად ცხოვრობს საქარ-
თელოს რესპუბლიკაში ამ კანონის
სამოქმედოდ შემოღების
დღისათვის“. ესე იგი, არავითარი
შეზღუდვები, დისკრიმინაცია არ
არის. საქართველოს მოქალაქის

სტატუსს მიიღებს რესპუბლიკაში
მცხოვრები ყველა ადამიანი
განურჩევლად ეროვნებისა, რე-
ლიგიისა.

არ შეიძლება არ დაგვხადოს
შენიშვნა კანონმდებლის მერვე
მუხლის პირველივე ქვემუხლე-
სადაც აღნიშნულია, რომ
საქართველოს რესპუბლიკის
მოქალაქედ მიიღება პირი,
რომელიც მუდმივად იცხოვრებს
საქართველოს რესპუბლიკის
ტერიტორიაზე უკანასკნელი 10
წლის განმავლობაში. აქ
ლაპარაკია ყველა ეროვნების
მოქალაქეებზე, მაგრამ არაფერია
ნათქვამი იმ ქართველებზე,
რომლებიც საქართველოს
რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ
ცხოვრობენ. ყველასათვის
ცნობილია, რომ ზოგიერთი ჩვენი
თანამემამულე ცხოვრობს სხვა
რესპუბლიკებში, რაც განპირობა
პირადი, ოჯახურ-სამეურნეო,
მეცნიერების დაუფლების
მიზეზებზე. ბევრ მათგანს ოჯახიც
აქვს. თუ აღნიშნულ რეგონებში
მცხოვრები ქართველები
გადაწყვეტენ საცხოვრებლად
დაბრუნდნენ საქართველოში, 10
წელი უნდა ელოდონ როდის
დართვენ ნებას მათ სამშობლოში
მოქალაქედ გახდომისა? ბუნებრი-
ვია, ეს არ იქნება სწორი. ამიტომ
კანონი უნდა იქნას ასეთი
შემთხვევები გათვალისწინებული.
„საქართველოს
რესპუბლიკის მოქალაქეობის
შესახებ“ გამოქვეყნებულია
განსახილველად. იგი დაიხვეწება
და ხელს შეუწყობს ჩვენი
რესპუბლიკის დამოუკიდებლობას,
წინსვლას.

ნ. ნემსაძე.

საპარტეზლოს რესპუბლიკა.

დამთავრდა პირველი საგზაფხუ-
ლო გაწვევა საქართველოს შინა-
გან საქმეთა სამინისტროს შინა-
გან ჯარებში—რესპუბლიკის ერო-
ვნულ გვარდიაში. თბილისის
მანქანობადად შეიკრიბა გვარდია-
ში სამსახურის მსურველი ასობით
კამათი. აქ, შავნაბადაზე, კეთი-
ლმოწყობილ კორპუსებში, სა-
დაც ადრე პიონერულ და კომ-
კავშირულ მუშაობა სკოლები
იყო მოთავსებული, მშვენივრად
მოწყობილ კლასებში, სასადილო-
ებში ღიაყო შეცადინებები
—ახალგაზრდა გვარდიელების
ყოველდღიურობა.

სპარტეზმა ლეიტენანტი მ.
გურგენიძე.

ი. შალამოვის ფოტო

(სადღის ფოტოქრონიკა — სა-
ქინფორმი).

რაკომენდაცია

როგორც ცნობილია საქარ-
თელო მცირემიწიანი ქვეყანაა,
ამიტომ შეიძლება თამამად ით-
ქვას, რომ ქართველი მცხოვრე-
ლის ოცნების ასრულებდა მი-
წდვრის გაუფართოებლად საქ-
ვების სიუხვის შექმნა. აღნიშ-
ნული შესაძლებელია მაღალმო-
სავლიანი კულტურების შემო-
ტანა-დაწერვით.

საქართველოში ახალშემოტა-
ნილია უნივერსალური მცენარე
ამარანტი, რომელიც პირუტყვ-
ისათვის განკუთვნილ ყველა
საკვებ კულტურას აღემატება
მწვანე მასის მოსავლიანობით.
იგი ჰექტარზე იძლევა 2500-3000
ცენტნერ მწვანე მასას და 60
ცენტნერამდე მარცვალს.

ეს საოცარი მცენარე 3-4 მე-
ტრამდე სიმაღლის იზრდება,
თითოეული 30-მ კილოგრამა-
მდე მწვანე მასას, 1000-მდე
ფოთოლს და 100 000-მდე თესლს
იძლევა, მას არცერთი მავნებ-
ელი-დაავადება არ ეყარება,
ადვილად ეგუება ყოველგვარ
გარემო პირობებს და მოჰყავთ
იქ, სადაც სხვა კულტურა არ
ზარბს, არის უაღრესად გვა-
ლვადამდე, სამჭერ ნაკლებ
წყალს ზარკავს, ვიდრე პარკო-
სნები, ორჯერ ნაკლებს ვიდრე
მარცვლოვნები, (წელიწადში სა-
მჭერ ითიბება), საუკეთესო სა-
კვებო მსხვილფეხა პირუტყვ-

სოფლის მეურნეობის მუშაკთათვის

ის, ღორის, ცხვრის, ფრინველ-
ისთვის და განსაკუთრებით მომ-
გებიანია ღორისათვის. მისგან
დამზადებული სილოსი სორგო-
სა და სიმინდე უფრო ყუ-
ათიანია, იგი იძლევა 40% კომ-
ბინირებული საკვების ეკონომი-

აპარანტი—

საოცარი

მცენარე!

ას. ამ საკვებით გამოყვებილი
ჯოგების წონაშატი დღე-ღამეში
450 გრამს აღწევს. ამარანტით
შეგვიძლია ყოველგვარი პირუ-
ტყვი გამოყვებით კომბინირე-
ბული საკვების გარეშე.

ამარანტის მარცვლისაგან
მზადდება ზეთი, რომელიც 29
დასახელების სამკურნალო პრე-
პარატის დასამზადებლად გამო-
იყენება. ერთი კილოგრამი
ამარანტის ზეთის ღირებულებაა
97 დოლარი. ამ მცენარის
ერთი ჰექტარი ნათესი კი 90000
მანეთ მოგებას იძლევა.

ამდენად, მეურნეობათა ხელ-
მძღვანელების და სპეციალის-

ტების ამარანტით დაუინტერე-
სებლობა იმას ნიშნავს, რომ
ხელიდან გავუშვით პირუტყვის
საკვებით უზრუნველყოფის რე-
ალური შესაძლებლობა.

ამარანტის გავრცელების, მისი
მოვლა-მოყვანისა და რაციონა-
ლურად გამოყენების საკითხებს
ეძღვნება რესპუბლიკური სემი-
ნარი, რომელიც გათვალის-
წინებულია ჩატარდეს მიმდინა-
რე წლის 28 ივლისს სიღნაღის
რაიონის წნორის მეცხოველეო-
ბის კომპლექსში, სადაც მსმენ-
ელებს საშუალება ექნ-
ებათ ადგილზე გაეცნონ ამ
კულტურას და მიიღონ კონსუ-
ლტაციები და ყველა ის მხსა-
ლა, რაც აუცილებელია ამ
არანტის კულტურის მოვლა-
მოყვანისათვის.

სემინარში მონაწილეობის
მსურველებმა საჭიროა მიმარ-
თონ საქართველოს მინსმარ-
თზე: თბილისის მარშალ-გელოვანის
პროსპექტი №4-ა. ტელეფონი
38.09.24

ი. დვალაძე.

საქართველოს დირექტორი.

უ. ჯიგლაშვილი.

წნორის მეცხოველეობის კომპ-
ლექსის დირექტორის მოადგილე
სამეცნიერო დარგში.

დიდი ავტოსატრანსპორტო
საწარმოს ეზოში შევედი და
ჩემთვის საინტერესო პიროვნე-
ბას ვეძებდი. შესვლისთანავე
თვალში მომხვდა მწკრივში
ჩაყენებული ავტობუსების კო-
ლონა, უბუნებრივად გამო მო-
წყენილად რომ გამოიყურებ-
ოდნენ. მუშა-მოსამსახურეებსაც
დალილი, უხასიათო გამომეტყ-
ველება ჰქონდათ, მეწყინა,
როცა შევითვალისწინე, რომ დავით
გრიგოლის ძე ლიპარტელიანი
დღეს სპეცსახურში არ არისო.
არადა ინტერესით გელოდი
მასთან, როგორც მშრომელ
ადამიანთან შეხვედრას.

შემდეგ ბედმა გამიღიმა და
მალე სასაუბროდ შეგხვდა მას.
პირველი შეხვედრისთანავე ვი-
გრძნობ, რომ საქმე ჰქონდა ნა-
მდვილ მშრომელ, პატიოსან
ადამიანთან. ასეთი ადამიანები
დღესდღეობით ბევრია არიან.
მან, როგორც საუბარში გამოი-
კვეთა, შრომით განვლო მთელი
მისი ახალგაზრდობა. განა ცოტა
იმუშაო ისეთ რთულ საქმეზე,
როგორიცაა ცხელდამუშავება
და ელექტრომედულება?

—1959 წლიდან, საწარმოს
დაარსების დღიდან მოუწყენლ-
ად ემუშავა ამ საქმეზე. 55
წლის რომ გავხდები, დამინიშნეს
პენსია იმის გამო, რომ, ეს ხე-
ლოზა ძალიან რთულია, ახლა
60 წელს მივალწი, რა თქმა
უნდა, ძველებურად აღარ შემი-
ძლია, მაგრამ ჩემი ხელობა ისე
მიყვარს, რომ ვეღარ ვრჩები
და გული აქ მომიწევს, —მი-
ხრა მან.

ვკითხე, თუ არიან ახალგაზ-
რდები დაინტერესებული მისი
ხელობის შესწავლით. ჩემს შე-
კითხვებზე გამიღიმა და მითხრა:
ახალგაზრდებს, როგორც მოგე-
ხსენებთ, იოლი ცხოვრება
უყვართ, რთულ და ძნელ სა-
ქმეს გაურბიან. ისე როგორ
არ მყავდნენ, მაგრამ დღეს სი-
ნი ინჟინრები არიან და სხვაგან
მუშაობენ.

ირგვლივ მიმოვიხედე, თვალ-
ში მეცა სახარატე ჩარბი, რკინის
სახვრები, ელექტროდები, ნაი-
რნაირი რკინის ხელსაწყო და
დეტალები. მართლაც, აქ მომ-
უშვე ადამიანს დიდი შრომა და
ენერგია დასჭირდება.

—მუხლჩაუხრელი შრომაა სა-
ჭირო, ზოგჯერ დიდიდანი სალა-
მომდე ჩარბთან მიწვევს ტრიალი.
მარტო სამსახური არ ყოფნის
კაცს, ოჯახსაც ხომ უნდა მი-
გხედო.

დღით ლიპარტელიანი ორი
შვილის მამაა, შვილიშვილებიც
ჰყავს თუმცა ადრე შრომითი
წარმატებისათვის ჯილდოები
ბევრი ჰქონია მიღებული, მის
დასახელებაზე თავი შეიკავა,
ახლანდელ დროში მაგათ ფასი
არ აქვსო.

მე მიმანია, პატივცემულო
დავით, თქვენი უმწიკვლო ცხო-
ვრება ყველაზე დიდი ჯილდოა
თქვენთვის. ღმერთმა გვიმრავ-
ლოს თქვენსათანა შრომისმო-
ყვარე. გამარჯე და პატიოსანი
ადამიანები, სწორედ, თქვენის-
თანები სჭირდება დღეს ჩვენს
ერს!

ნინო ხვირილიანი.

პური ჩვენი

არსობისა

დღით, შუადღისას თუ საღამოთი, როცა პურის მაღაზიას საღამომცხვარი პური დატვირთული მანქანა მიაღებდა, დიანთა გრძელი რიგი შეიქმნებოდა. ლოდინით დალოდლები სწრაფად იიწყვნენ დახლისაკენ, რომ კუთვნილი თითო პური იყიდონ, ბევრი იმასაც ახერხებს, ორ და სამ ცალს „გამოჰკრას“ ხელი და სხვა რომ თითო სლივს ააღებს, ისინი უკვე დატვირთულნი მიდიან შინისაკენ. მართალია, მათ შორის ისეთებიც არიან, რომლებსაც იჭახში სულთა ჩაოდენობის გამო მართლაც ერთ პურზე მეტი სჭირდებათ, მაგრამ ბევრს ზომ პირუტყვისათვის მიაქვს.

პური

დღე

სახსრობა

ქალაქ. ცაგერს და მის მიმდებარე ტერიტორიის ერთი პურსაცხოვნი ემსახურება. მას შემდეგ, რაც პური გაიფუტა, ხოლო ფუტელზე ისევ მომატებული ფასი დარჩა, ხალხი მიმდებარე სოფლებიდან ჩამოდის აქ პურის საყიდლად, გამწვლელებიც, ლენტეხში თუ ქუთაისში მიმავალნიც „გაიძვანენ“ თითო-ორი პურს და თუ ადრე შემოიხსენებულნი ფურნე დღე-ღამეში 2-2,5 ტონა პურით აკმაყოფილებდა მოსახლეობის მოთხოვნას, ახლა 5 ტონა პურიც კი არაა საკმარისი.

ჩვენ გადაწყვიტეთ ჩვენი თვლით გვეჩვენა პურსაცხოვნი და მისი მუშაობა. თუნდაც ერთი დღით.

პურსაცხოვრის გამგებთან ჩანიკო ლეთოდინთან ერთად შენობაში შევედით, რომელიც, როგორც გამგემ აღინიშნა, 1968-69 წელს უნდა იყოს აშენებული, შენობა საკმაოდ მოძველებულია, არც შიგნით იყო სახარბიელო მდგომარეობა, დანადგარ-მოწყობილობები დიდი ხანია შესაცვლელია, მიიღეს კიდევ ახალი დანადგარი, მაგრამ შენობაში მისი შეტანა ვერ შეძლეს, ფურნის შენობა მთლიანად შესაცვლელია და ახლებურადაა დასამონტაჟებელი.

ძალიან უკირთ მუშაობა გამგეს და დღევანდელი ცვლის მუშებს: ოთარ ლიპარტელიანს, სულიკო ყურაშვილს, ჯუსტან და ჭემალ

ახლედინებს. გაუზინდელი საღამოს 5 საათიდან დღის 11 საათამდე 3 ტონა პური მივაწოდეთ მომხმარებელს, ჩვენი მუშაობის პირობები არ გვაძლევს მეტის საშუალებას, გვითხრეს. ფურნეში 2 საზელი მოწყობილობაა, 1 საცერი და 2 საცხობი ლუმელი. ფურნე 24 საათიანი დატვირთვით მუშაობს, ეს შეუძლებელიდან ერთად დაუშვებელიცაა, ამას წინათ საცხობი ლუმელიდან აგურებიც კი ჩამოიყარა ზედმეტი ტემპერატურის გამო. უკირთ ცვლის მუშებსაც არანორმალური შრომა. ფურნეში ძირითადი სამუშაოები ხელით სრულდება, ხოლო ზემოთ აღნიშნული 2 ლუმელი მხოლოდ 700 კილოგრამ პურს იტევს.

— ფუტელში მომარაგების საქმე როგორაა გაქვთ? — ვეკითხებით.

— მაგერად აქ ერთი კვირის მარაგი გვაქვს, ისე კი ქუთაისიდან შეუფერხებლად ვმარაგდებით, ცოტა გადმოტვირთვა გვიჭირს, მაგრამ ყველაფერს ვეზუებით, სხვა რა გზაა.

— გამომცხვარი პურის ხარისხი არც თუ ისე სახარბიელოა, გაცივდება და თითქმის საკვებად უვარგისია, რისი ბრალია?

— გამომცხვარი პური უნდა გაგრილდეს ფურნეში და შემდეგ გადაიწიოს მაღაზიაში, მაგრამ ჩვენ როგორც კი გამოვაცხობთ, მაშინვე ეზიდებიან, რომ მომხმარებლები დროულად დააკმაყოფილონ, თქვენც კარგად ხედავთ მაღაზიასთან მანქანა რიგები.

მთელს ქალაქში ერთადერთი ფურნე მართლაც არასახარბიელო მდგომარეობაშია, ჩვენი აზრით, დრია იზრუნონ ახლის მშენებლობისათვის მოწოდებულმა პირებმა და ორგანიზაციებმა, სანამ კედლები მთლიანად არ დარღვეულა, და ის ორი საზელი და ერთი საცერი წყობიდან არ გამოხულა. ამასთან საქირთა სოფლის საკრებულოებმა იფიქრონ თითოეულ სოფელში მცირე მოცულობის პურის საცხობის მშენებლობაზე მაინც, რაც მნიშვნელოვნად განტვირთავს ქალაქის პურსაცხოვრს. რა თქმა უნდა, რაიონში ბევრი პრობლემაა, მაგრამ პირველ რიგში.

დახმარება აღმოუჩინეთ პურსაცხოვრის ობიექტს, მის პერსონალს, რადგან „პური ჩვენი არსობისა“, გამომცხვარი პურის გარეშე ჩვენ ვერ ვიარსებებთ და შეიძლება მალე უკიდურეს მდგომარეობაშიც აღმოვჩნდეთ.

ნ. შვირილიანი.

მ. მახარაშვილი.

დრო აღამიანისათვის მეტად ძვირფასი ამიტომ თუ რაიმეს სჭირდება რაციონალურად გამოყენება, უპირველესად დროს, რადგან მისი უკან დაბრუნება შეუძლებელია.

ჩვენთან რვა საათიანია სამუშაო დღე, მუშაობა ძირითადად 9 საათზე იწყება და 18 საათზე მთავრდება. შესვენება

სამუშაო დრო

მხოლოდ

სამუშაოს

ერთსაათიანია, თითქმის ყველა კატეგორიის მუშაკს ასეთი განრიგით უწევს მუშაობა.

დადასტურებულია, რომ შრომის ნაყოფიერება დილის საათებში ყველაზე მაღალია, ამიტომ ჯეროვანი მნიშვნელობა ენიჭება დილით სამსახურში, ორგანიზაციასა თუ საწარმოში თავის დროზე გამოცხადებას, სამუშაო დროის ეფექტიანად გამოყენებას.

წესრიგი და დისციპლინა ნებისმიერ დროს წარმატებული საქმიანობის თავიდათავი იყო,

არის და იქნება კიდევ. დღეს შექმნილი ეკონომიკური კრიზისის ერთ-ერთი მიზეზთაგანია სწორედ რომ დისციპლინის მოშლა და უპასუხისმგებლობა, საქმისადმი უღარდელი დამოკიდებულება.

ჩვენი პატარა ქალაქის საწარმოებსა და დაწესებულებებში

ში როგორ მნიშვნელობას ვანიჭებთ სამსახურში მოსვლა-წასვლას? ამის გასაგებად ერთი დღეც კმარა. დადებით ქალაქის ცენტრში და მიხედვით, რომ ზოგ წარმოება-დაწესებულებაში მოშლილია შრომისა და სამუშაოებელი დისციპლინა. ვის როდის გაუხარდება, იმ დროს მიდის დილით და შესვენების შემდეგ სამუშაოზე, ხოლო 17 საათიდან მასიურად იწყება სამუშაოდან წასვლა. ბევრი მუშა-მოსამსახურე შეიძლება ითქვას მთელი დღის გა-

ნმავლობაში დღას ცენტრალურ მოედანზე, მიმდებარე ქუჩებში და საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილებში გაქრობილი ხდება. ვინაა, თუ შეუძლებელია რომელიმე ბლიკის მასშტაბით ყოველი წუთი, ყოველი დღის უქმად გატარება? ათასობით მანეთის პროდუქციის დაწყარგის ტოლფასია. მაშინ, როცა დღეს ყველაზე მეტად გვიჩრდება მობილიზება, საქმისადმი გულერთული დამოკიდებულება, რათა მიღწეულ იქნას ქართველი ხალხის სამსახური ოცნება. ძველი განა ყველაფერი დასაფიქრებელია? — ეწყობოდა რეიდები, შემოწმებები და გამოვლენილი ფაქტების რეაგირება ხდებოდა, ამიტომაც იშვიათად ჰქონდა ადგილი დაგვიანებებს, გაყდენებს, ქალაქში უსაქმოდ დგომას.

თავისუფლება ვის არ სწადია, მაგრამ მას საძირკვლის საფუძვლიანად ჩაყრა სჭირდება, ეს კი დროის რაციონალურ გზამკვლელებზე არის დამოკიდებული. საჭიროა მეტი მოეთხოვოს წარმოება-დაწესებულებათა ხელმძღვანელებს, რათა დაამყარონ ჯეროვანი წესრიგი მათში რწმუნებულ ორგანიზაციებში.

აფრიკა - არაბეთის მატერიკი

„უტევეს“ კავკასიას

რესპუბლიკის მეცნიერებმა გეოლოგებმა და გეოფიზიკოსებმა დაადგინეს მიწისქვეშა დამანგრეველი ძალის „ქარიშხლის“ მასშტაბი, რომელიც თავს დაატყდა საქართველოს მიმდინარე წლის გაზაფხულზე კავკასიონის მთავარი ქედის მთისწინეთში. ბრმა სტიქიის ყველაზე ძლიერი დარტყმები კი განიცადა მიწისძვრის ეპიცენტრში მყოფმა მოსახლეობამ, რომელმაც მოიცვა 2400 კვადრატული კილომეტრი ფართობის მთები და ველები.

— როგორც ცნობილია, სიტყვა

„ეპიცენტრი“ ნიშნავს გარკვეულ წერტილს, რომელშიც მოხდა ან ხდება ესა თუ ის მოვლენა. უთხრა საქინფორმის კორესპონდენტს კოტე ცხომელიძეს „გეოლოგიის ერთ-ერთმა ავტორმა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ა. ი. ჭანელიძის სახელობის გეოლოგიის ინსტიტუტის დირექტორმა, გეოლოგია-მინერალოგიის მეცნიერებათა დოქტორმა შოთა აღამაძემ — რეპის მიწისძვრის ეპიცენტრი კი აღმოჩნდა ვრცელი და ღრმა „ქრილობა“ წიაღში, რომელიც გრძელდებოდა თითქმის კავკასიონის მთავარ ქედამდე 30 კილომეტრი სიგრძისა და 30 კილომეტრი სიგანის ზოლად.

მიწისძვრის მთავარი მიზეზებია გეოდინამიკური პროცესები, რომლებიც სამყაროში ხდება, განსაკუთრებით — პლანეტის ისეთ რეგიონებში, როგორიც არის კავკასია, კურილისა და იაპონიის კუნძულები. მაგალითად, რეპის მიწისძვრის ეპიცენტრი მდებარეობდა კავკასიონის წიაღის ორი უმთავრესი გეოლოგიური სტრუქტურული ერთეულის — დიდი კავკასიონის ახალგაზრდა ნაოჭა მთებისა, რომელიც წარმოიქმნა და განვითარდა უკანასკნელი 10-15 მილიონი წლის განმავლობაში, და ასაკით გაცილებით ძველი ამიერკავკასიის შუა მასივის შესაყარზე.

მილიონობით წლის წინათ ახლანდელი კავკასიის, მათ შორის საქართველოს ტერიტორიის

ადგილზე, მდებარეობდა ძველი ტეტისის ოკეანე და მისი განაპირა ზღვები. წყლის ამ მასივში მდებარეობდა აგრეთვე აქტივი ძველი კუნძულები. ამ რეგიონში დედამიწის ქერქმა თანდათანობით იწყო რელიეფის შეცვლა. დაწყებული დედამიწის ქერქის მსხვილი უბნების დიდი ღრეფი. ევრაზიის მატერიკის სიღრმე-თან უახლოვდება დედამიწის აფრიკა-არაბეთის უბანი. პირისაგან მიწისა თანდათანობით აღიგავა ტეტისის ოკეანე, მისი განაპირა ზღვები. მაგალითად, კუნძულების ძველი ჯაჭვისა და ზღვის ფსკერის ნაცვლად გაჩნდა კავკასიონის, მათ შორის საქართველოს, თანამედროვე ტერიტორია, გიგანტური შეაშუშვის პროცესში კი „აღიმართნენ“ მისი ახლანდელი მთის ქედები და მასივები. ეს პროცესები ჩვენს დღეებშიც არ დასრულებულა. მაგალითად, უკანასკნელი 10 მილიონი წლის განმავლობაში აფრიკის ბაჰანი კვლავ უახლოვდება ევრაზიის კავკასიის რაიონში წელიწადში 1,5-2 სანტიმეტრის სიჩქარით, არაბეთის ბაჰანი კი — 4 სანტიმეტრის სიჩქარით. მთის ქანების უზარმაზარი მასების სწორედ ასეთი „მოგზაურობის“ პროცესში წარმოიქმნა კიდევ ახალგაზრდა ნაოჭა მთები და სხვა აწევ-დაწევა, სხვადასხვა ტიპის დიდ რღვევათა სისტემა, რომელთა ზონაში ხდება კიდევ ყველა მიწისძვრა კავკასიაში.

ჩვენი გვერდები

ბედნიერებაა პაქსი

უზველო

ბედნიერებაა, ადამიანს შეეძლოს უნდოდეს და შეელოდეს. ზოგჯერ ტბილი სიტყვა წამალზეც უფრო ძალიან აქვს ტბილი სიტყვას, თუ იგი ისეთი საიმედო ადამიანის მიერაა ნათქვამი, როგორცაა ორბელის საეპიკო ამბულატორიის ექიმი ომარ ფრუიძე. დინჯი, აუჩქარებელი, დაკვირვებული, საქმის მცოდნე და ერთგული ადამიანი — აი, როგორ შეიძლება დავახასიათოთ ჩვენი ომარ ექიმი.

ჩვენი თქო, ვამბობ, რადგან ის განურჩევლად ყველას ერთგულად ემსახურება. მიმდინარე წლის მაისის თვეში უეცრად ცუდად გახდა ჩემი ნამამთილი. მაშინვე უბნის ექთანმა მაგული ლეშაშელმა გაუწია პირველი დახმარება, საჭირო გახდა ექიმის გამოძახება, მალე ომარ ექიმიც მოვიდა, მან ყველა ღონისძიება გაატარა ავადმყოფის უკეთესობისათვის. სრულიად ჩაწყნარდა ავადმყოფი, როცა ექიმის დამამშვიდებელი

ლი დარიგება მოისმინა. ომარი გზის სიშორეს და უამინდობას არ ერიდება. ფეხითაც ხშირად უხდება ავადმყოფთან მისვლა, მაგრამ მისთვის ხომ ადამიანის სიცოცხლის გადარჩენაა მთავარი და იგი სიძნელეს არ უშინდება. მადლობა უბნის ექიმს ომარ ფრუიძეს, უბნის ექთანს მაგული ლეშაშელს და მედპერსონალს გულსიხმიერად დახმარებისათვის. მრავალჯერ გაგვიადოთ ასეთი გამარჯვება!

ნაზი გუგავა.

ლატორიის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

ველო საქონელს, თიხქოს, აქაც
ისახება იმედი—ვამყარებ კონტ-

აქტებს ესტონეთთან, უკრაინასთან, ზერბაიჯანთან და სხვებთან. მაგალითად, მოლოდინთან და

იდექანდრე, ჯემალ, დემურ
გოლეთიანები, ოჯახებით
იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა
პაშა გარსევანის ასული
გოლეთიანი-ლეთოლიანი.